

Sygn. akt V KS 24/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Andrzej Tomczyk

Protokolant Katarzyna Wełpa

w sprawie **D. E. i I. W.**

oskarżonych z art. 231 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 2 września 2021 r.

skarg wniesionych przez obrońcę,

od wyroku Sądu Okręgowego G.

z dnia 19 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV Ka (...),

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w S.

z dnia 6 października 2020 r., sygn. akt II K (...),

i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

- 1) uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;**
- 2) zarządza zwrot oskarżonym opłat od skarg w kwotach po 450 zł.**

UZASADNIENIE

Skargi obrońcy okazały się zasadne, choć nie z powodów w nich wyłożonych. Chodziło o to, że Sąd Okręgowy w G., przed którym zapadł zaskarżony wyrok, nie był należycie obsadzony, bowiem w jego skład wchodził sędzia Sądu Rejonowego w S. ewidentnie wadliwie do niego delegowany. Dość przypomnieć tu, że delegowanie nastąpiło do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w G., „od 29 listopada 2017 r. na czas pełnienia funkcji prezesa Sądu Okręgowego w G.". Mimo odwołania się do art. 77 § 1 pkt 1 ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, według którego w sądownictwie powszechnym istnieją tylko dwa rodzaje delegowania sędziego za jego zgodą - „na czas określony, nie dłuższy niż 2 lata” i „na czas nieokreślony”, treść owej delegacji nie pozwalała żadną miarą zakwalifikować jej ani do pierwszej, ani do drugiej kategorii. Wolno zatem stwierdzić, że autor decyzji z 28 listopada 2017 r. (DKO – I – (...)) podjął próbę wykreowania nowego rodzaju delegacji sędziowskiej - nieznanego polskiemu prawu, która siłą rzeczy nie mogła wywołać skutków prawnych. Wszechstronna argumentacja w tej mierze zaprezentowana została w motywacyjnej części wyroku Sądu Najwyższego z 25 maja 2021 r., sygn. akt IV KK 70/21, której powtarzanie byłoby zbędne, zwłaszcza że układ procesowy w zakresie nieprawidłowej obsady sądu był bardzo podobny.

Wypada w tym miejscu silnie podkreślić kontekst europejski, tzn. gwarantowane art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz.U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284 ze zm.) prawo oskarżonego do sądu właściwego, ustanowionego ustawą. Wskazany standard konwencyjny - uwypuklony w wyroku SN z 21 lipca 2021 r., II KK 208/20 - przemawia przeciwko uznaniu skuteczności delegowania sędziego Jarosława Dudzicza do pełnienia powinności sędziego w Sądzie Okręgowym w G. zarówno w okresie pierwszych 2 lat liczonych od daty wyznaczającej początek delegacji, jak i tym bardziej po upływie tego czasu, tj. po 29 listopada 2019 r., a trzeba tu odnotować, że zaskarżony skargą wyrok zapadł 19 kwietnia 2021 r.

Zareagowanie Sądu Najwyższego w niejednej już sprawie na tego rodzaju bezwzględne uchybienie w sposób prawem nakazany nie tylko nie może być postrzegane jako osłabiające zaufanie do sądów, ale raczej jako je wzmacniające

oraz zapobiegające wnoszeniu skutecznych skarg do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, a tym samym chroniące Kraj przed orzeczeniami stwierdzającymi naruszenie prawa do rzetelnego procesu i zasądzającymi od polskiego Skarbu Państwa pokaźne kwoty pieniężne tytułem zadośćuczynienia.

Argumentacja podważająca wyrażony przez Sąd Najwyższy pogląd, sprowadzająca się do zapewnień, że wcześniej w orzecznictwie takie podejście nie było obecne, nie ma charakteru jurydycznego i rzeczowego. Wskazać tu w końcu należy, że w razie przekonania podmiotów szczególnych, np. Prokuratora Generalnego, o istnieniu rozbieżności w wykładni przepisów prawa, które legły u podstaw niniejszego wyroku, otwarta pozostaje możliwość przedstawienia w bardzo krótkim czasie powiększonemu składowi Sądu Najwyższego wniosku o rozstrzygnięcie budzącego kontrowersje zagadnienia prawnego w trybie art. 83 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym.

W tym stanie rzeczy, stwierdzając wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., Sąd Najwyższy wydał orzeczenie o charakterze kasatoryjnym (art. 539e § 2 k.p.k.). Zwrot opłat od skarg orzeczono po myśli art. 539f k.p.k. w zw. z art. 527 § 4 k.p.k.